SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 174/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 v spojení s čl. 149 a čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Bardejov v konaní pri vybavení podnetu na vstup prokurátora do konania vedeného Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 4 C 137/07 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2010 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 v spojení s čl. 149 a čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Bardejov (ďalej len „okresná

prokuratúra“) v konaní pri vybavení podnetu na vstup prokurátora do konania vedeného Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 137/07.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 137/07.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: *„z dikcie čl. 149 našej Ústavy SR jednoznačne vyplýva, že orgány prokuratúry u nás sú povinné chrániť práva a zákonom chránené záujmy aj fyzických osôb a takáto povinnosť a nie vymoženosť, či len právo im vyplýva aj zo zákonných ustanovení spomínaného zákona o prokuratúre – hlavne jeho §-u 5, podľa ktorého je povinný každý prokurátor uplatňovať Ústavu SR a medzinárodné zmluvy, rešpektovať a chrániť ľudské a základné práva a slobody a tiež postupovať iniciatívne a spravodlivo pri plnení svojich úloh. A z toho je neodškriepiteľne zrejmé, že tu neide u prokurátora iba o akúsi fakultatívnu možnosť, ale obligátnu nutnosť, čo je plne povinný rešpektovať a hlavne podľa toho sa riadiť a konať a nie sa z takých povinností vyzuť sa! Preto som presvedčený, že odmietnutie mi aj inej právnej ochrany v rámci súdneho konania zo strany bardejovskej okresnej prokuratúry jej listom sp. zn. Pc 8/10-4, zo dňa 12. IV. 10, je prinajmenšom neférové, už keď nesmiem povedať, že nezákonné, neústavné a také, ktoré odporuje aj Európskemu Dohovoru o ochrane ľudských práv. Tu bol podľa mňa jasne porušený ústavný čl. 46, ktorý má prednosť pred zákonom a v danom prípade aj pred OSP v spojení s čl. 149 i čl. 1 Ústavy SR!“*

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1./ Vys1ovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa čl. 46 Ústavy SR na riadnu súdnu a inú právnu ochranu v spojení s jej čl. 149 a 1 o právnom štáte u nás, ale i právami Dohovoru – podľa jeho čl. 6, ods. 1/ na spravodlivý súdny proces v spojení s jeho čl. 14, postupom Okresnej prokuratúry v Bardejove v rámci súdneho konania vedeného na Okresnom sude v Bardejove pod č. k. 4 C 137/07 porušené boli.

2./ Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie vo výške 5 tis. EUR (slovom päťtisíceur), ktoré je mu povinná Okresná prokuratúra v Bardejove uhradiť do 2-och mesiacov od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.

3./ Ukladá Okresnej prokuratúre v Bardejove uhradiť vzniklé trovy tohto súdneho konania do 15-tich dní od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie ním označených práv postupom okresnej prokuratúry tým, že nevyhovela jeho podnetu na vstup do konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 C 137/07.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že okresná prokuratúra podaním č. k. Pc 8/10-4 z 12. apríla 2010 sťažovateľovi na základe jeho podnetu oznámila, že po nahliadnutí do súdneho spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 C 137/07 vo veci náhrady škody zo zodpovednosti štátu a jeho orgánov pri výkone verejnej moci zistila, že po vykonaní dokazovania okresným súdom podal sťažovateľ žiadosť o odročenie pojednávania pre účely uzatvorenia dohody o mimosúdnom vyrovnaní s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. S ohľadom na túto skutočnosť a zároveň v súlade s § 35 ods. 2 písm. k) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý stanovuje právo, a nie povinnosť prokurátora vstúpiť do konania vo veciach zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, okresná prokurátorka dospela k rozhodnutiu, že uvedené právo nevyužije.

II.A K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa § 35 ods. 2 písm. k) OSP prokurátor môže vstúpiť do začatého konania vo veciach zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov

a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, či sú splnené podmienky na podávanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou toho práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jeho podnetu (podaniu) vyhoveli (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, III. ÚS 405/08).

Podľa názoru ústavného súdu z uvedeného vyplýva, že okresná prokuratúra sa náležite zaoberala podnetom sťažovateľa alebo nebola vo veci vybavenia jeho podnetu nečinná. Samotná skutočnosť, že okresná prokuratúra dospela k inému záveru, a tým sa odchýlila od očakávaní a predstáv sťažovateľa, ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd tiež uvádza, že sťažovateľ mal možnosť v danom prípade podať podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre opakovaný podnet, ktorý je v zmysle konštantnej

judikatúry ústavného súdu považovaný za prostriedok, ktorý poskytuje sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (m. m. IV. ÚS 158/03, I. ÚS 201/05). Použitie tohto právneho prostriedku je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. Z podanej sťažnosti ani jej príloh však nevyplýva, že by sťažovateľ zákonnú možnosť podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre využil a podal opakovaný podnet na preskúmanie zákonnosti vybavenia jeho podnetu. Z tohto hľadiska by bolo možné sťažnosť odmietnuť aj pre neprípustnosť podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

II.B K namietanému porušeniu čl. 1 a čl. 149 ústavy a práva podľa čl. 14 dohovoru

Vzhľadom na ústavným súdom konštatované nezistenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo v ich spojitosti dôjsť ani k porušeniu zásad uvedených v čl. 1 a čl. 149 ústavy a čl. 14 dohovoru. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že porušenie uvedených zásad má charakter porušenia základného ústavného práva v zásade iba vtedy, ak je spojené zároveň s porušením aj iného základného práva.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2010